

An illustration of four children (two girls and two boys) holding a large white banner. The children are smiling and have rosy cheeks. The background is light beige with scattered confetti. The banner contains Persian text and a website URL.

آزمون و کاربزرگ های درس
هشتم و نهم (درس آزاد)
به همراه نمونه درس آزاد
www.mamplus.com

کاربرگ فارسی پایه چهارم ابتدایی

درس نهم: درس آزاد

سوالات چهار گزینه ای

www.mamplus.com

۱- بیت زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

«آب زیند راه را، هین که نگار می‌رسد / مزده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد»

- (۱) فرارسیدن فصل بهار
- (۲) از راه آمدن یاری عزیز و گرانقدر
- (۳) سرسبزی و رویش دوباره
- (۴) پاکیزگی و طراوت محیط

۲- جمع کدام کلمه، نادرست است؟

- (۱) رأس: رؤوس
- (۲) مزرعه: مزارع
- (۳) خطه: خطاط
- (۴) اول: اوایل

۳- کدام کلمه با بقیه فرق دارد؟

- (۱) پرندگان
- (۲) ستارگان
- (۳) پلنگان
- (۴) نویسدگان

۴- در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«توتی که از بند قفس رها شده بود، با خوش حالی خنده‌ای سر داد و گفت: ای خاجه! دوست من در

هندوستان، با یک نمایش کوچک راه رهایی از قفس را به من یاد داد.»

- (۱) یک غلط
- (۲) دو غلط
- (۳) سه غلط
- (۴) چهار غلط

۵- کدام گزینه، هم می‌تواند با «دان» ترکیب شود، هم با «زار»؟

- (۱) نمک
- (۲) یخ
- (۳) گل
- (۴) گزینه‌های (۱) و (۲)

۶- کدام گزینه هم خانواده‌ی عظمت نیست؟

- (۱) اعظم
- (۲) عظیم
- (۳) اعضا
- (۴) معظم

۷- در کدام گزینه، تعداد غلط‌های املايي بیش‌تری وجود دارد؟

- (۱) حجوم - حتما - حممه
- (۲) مهر - معذرت - مهال
- (۳) لطف - لحظه - لطافت
- (۴) غشر - قصد - غافله

۸- اگر کلمه‌های زیر را به صورت یک جمله مرتب کنیم، اولین کلمه کدام خواهد بود؟

«زیادی - شاعران - دارد - ایران - ارزشمند - بزرگ»

- (۱) شاعران (۲) ایران (۳) ارزشمند (۴) بزرگ

۹- کدام گزینه نمی‌تواند در جای خالی قرار بگیرد؟

«دانش‌آموزان کوشای کلاس چهارم در مسابقات علمی»

- (۱) شرکت می‌کنند (۲) موفق می‌شوند (۳) موفق می‌شویم (۴) مقام آوردند

www.mamplus.com

۱۰- جاهای خالی ابیات زیر، به ترتیب با کدام واژه‌ها، کامل می‌شود؟

«زاغ می‌خواست کند تا که آشکار کند»

«..... افتاد چون دهان بگشود روبهک و طعمه را بر بود»

- (۱) آوازش - طعمه - قارقار - جست
- (۲) قارقار - آوازش - طعمه - جست
- (۳) طعمه - قارقار - جست - آوازش
- (۴) جست - طعمه - آوازش - قارقار

سوالات تشریحی

۱- متن زیر را بخوان و به سؤالات پاسخ بده.

نکاتی درباره‌ی ورزش کودکان و نوجوانان

- قبل از انجام هر فعالیت ورزشی، باید از سلامت بدن خود مطمئن شویم.
- باید قوانین ایمنی در ورزش را بشناسیم و آن‌ها را رعایت کنیم.

- بعضی از ورزش‌ها، نیازمند استفاده از تجهیزات ایمنی خاصی هستند؛ از جمله کلاه ایمنی، مچ‌بند، زانوبند و ... ؛ باید از این وسایل استفاده کنیم.
- گرم کردن بدن قبل از شروع ورزش و سرد کردن آن پس از ورزش، بسیار مهم بوده و در کاهش درد عضلانی بسیار مفید است.
- قبل، بعد و در حین ورزش و بازی، آب ننوشیم.

الف) شما به چه ورزشی علاقه‌مندید؟

ب) در متن، به ورزش‌هایی که نیاز به تجهیزات خاصی دارند، اشاره شده است؛ این ورزش‌ها کدام‌اند؟

--	--	--	--

ج) رشته‌های ورزشی زیر را به ترتیب الفبا، مرتب کن.

کشتی	شنا	والیبال	بدمینتون	فوتبال
..... ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

www.mamplus.com

د) به نظر شما، چه نکات دیگری در ورزش باید رعایت شود؟

ه) پنج کلمه‌ی «جمع» را که در متن استفاده شده، بنویس.

..... ● ● ● ●

۲- بادکنک‌های هم‌معنی را هم‌رنگ کن.

۳- بازی با حروف: دوست خوبم! مانند نمونه، با تغییر یک حرف از اول، وسط یا آخر هر کلمه، واژه‌های جدید بساز.

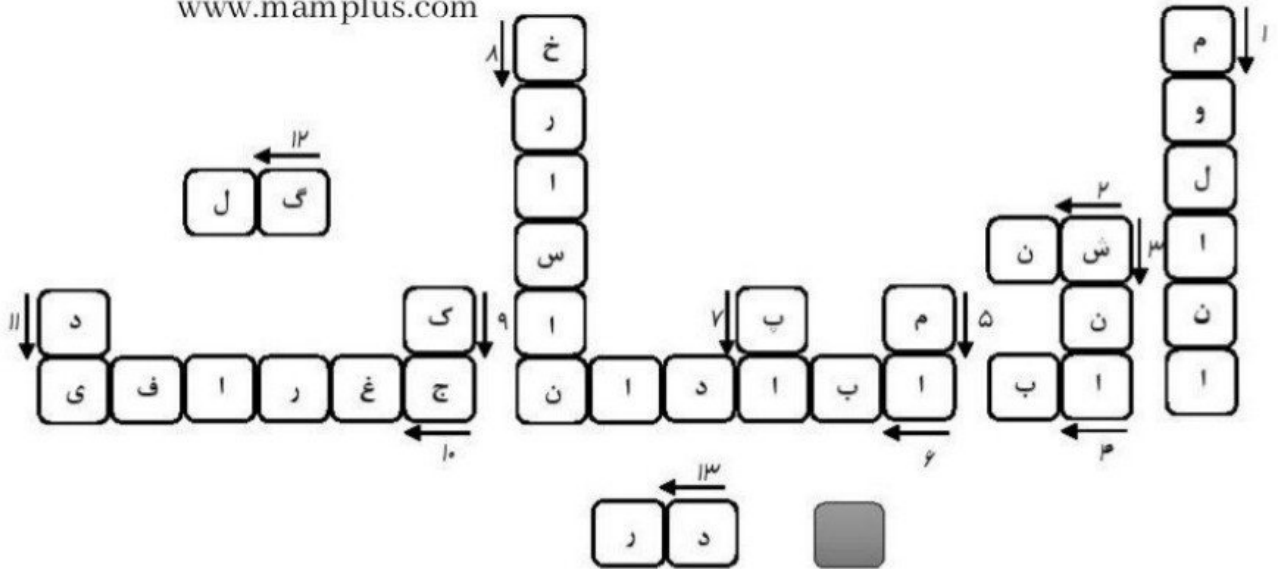
مار تور تاک

سـر	سـد	سـر	پـا	پـک	سـاک
خـا	خـم	سـام	مـا	مـه	سـاه

۴- برای جدول «ادبیات» سؤال‌های هوشمندانه طراحی کن.

۱.
۲.
۳.
۴.
۵.
۶.
۷.
۸.
۹.
۱۰.
۱۱.
۱۲.
۱۳.

www.mamplus.com

کاربرگ فارسی پایه چهارم ابتدایی

درس هشتم: درس آزاد

سوالات چهار گزینه ای

www.mamplus.com

۱- کدام واژه با توجه به معنای آن، نادرست است؟

- (۱) سوقات: ارمغان (۲) مشتاق: آرزومند (۳) ماهر: چیره دست (۴) صاحب: دارنده

۲- «ک» در «قاصدک» نشانه‌ی چیست؟

- (۱) نشانه‌ی کوچکی (۲) نشانه‌ی بزرگی (۳) نشانه‌ی مکان (۴) نشانه‌ی زمان

۳- هم‌خانواده‌ی «مقصود» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) قصد (۲) قاصد (۳) مقصد (۴) همه‌ی موارد

۴- کدام واژه از دو قسمت تشکیل نشده است؟

- (۱) سرزمین (۲) سربلند (۳) سرما (۴) سربند

۵- در کدام جمله، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) بازرگان لحظه‌ای سر به زیر انداخت.
(۲) او از دیدن این صحنه، متعجب و حیران شد.
(۳) خاجه قول داد که پیغام طوطی را برساند.
(۴) طوطی از بند قفس، آزاد و رها شد.

۶- نسبت کلمه‌ی «خاور» به «باختر» مثل نسبت کدام دو واژه‌ی زیر است؟

- (۱) آزادی به رهایی (۲) تحقیر به کوچکی (۳) گرانی به ارزانی (۴) هوشیاری به دقت

۷- آرش کمان‌گیر بر بالای کدام کوه جان خود را فدا کرد؟

- (۱) تفتان (۲) دماوند (۳) سهند (۴) سبلان

۸- جاهای خالی شعر زیر، به ترتیب با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟

« خدا درنگ و بوی گل است / بهار و باغ و گل از او است »

- (۱) نهان - نشان (۲) نشان - نهان (۳) باران - آسمان (۴) یاس - پر احساس

۹- «برگ» با کدام واژه می‌تواند، ترکیب شود و یک کلمه‌ی جدید بسازد؟

- (۱) گل (۲) ریشه (۳) ساقه (۴) شاخه

۱۰- کدام یک از نویسندگان زیر، داستان «قدم یازدهم» را نوشته است؟

- (۱) محمد میر کیایی (۲) سوسن طاق‌دیس (۳) افسانه شعبان نژاد (۴) جعفر ابراهیمی

www.mamplus.com

سؤالات تشریحی

۱- به هر قسمت کوچک شعر که آهنگین باشد، «مصراع» می‌گویند؛ حال با توجه به درس پنجم، مصراع‌های مختلف شعر مولانا را به هم وصل کن: سپس به سؤالات پاسخ بده.

● گفت طوطی را چه خواهی ارمغان	● باز آمد سوی منزل شادکام
● گفت آن طوطی که آن‌جا طوطیان	● زهره‌اش بدرید و لرزید و برد
● کان فلان طوطی که مشتاق شماس	● هر کنیزت را ببخشید او نشان
● این چرا کردم؟ چرا دادم پیام؟	● چون بینی کن ز حال ما بیان
● کرد بازرگان تجارت را تمام	● از قضای آسمان، در حبس ماست
● هر غلامی را بیاورد ارمغان	● با گروهی طوطیان همتای تو
● گفت: طوطی ارمغان بنده‌کو؟	● گآرمت از خطه‌ی هندوستان
● گفت: گفتم آن شکایت‌های تو	● سوختم بیچاره را زین گفت خام
● آن یکی طوطی ز دردت بوی برد	● آن چه گفتی و آن چه دیدی بازگوا

الف) این ابیات از کدام کتاب مولانا انتخاب شده است؟

ب) ویژه‌های زیر را که در ابیات بالا آمده، معنا کن.

ارمغان : _____	خطه : _____	قضا : _____
حبس : _____	خام : _____	کنیزک : _____
غلام : _____	همتا : _____	زهره : _____

ج) عناصر این داستان را بنویس.

شخصیت‌های داستان :
زمان :
اتفاق‌های داستان :
نتیجه :

۲- جدول زیر را کامل کن.

www.mamplus.com

کلمه	جمله سازی
خاطره	
محبت	
غنچه	
تشویق	
فرشته	
کتاب	

۳- دوست با ایمانم! امام اول ما شیعیان، امام علی (ع) می‌فرمایند:

« آن جا که شکوفه‌ها از جوانه‌ها سر بیرون کرده، میوه‌ها در پوشش داخلی آن‌ها می‌رسند؛

آن جا که پشه‌های ضعیف، خود را در میان‌هی پوست درختان پنهان می‌کنند؛

آن جا که در دل غارها و میان دره‌ها، جانوران سرفرو برده، آرام می‌گیرند؛

آن جا که دل شاخه‌ها شکافته می‌شود و برگ‌ها می‌رویند؛

آن جا که ابرها از کرانه‌های جو، بالا می‌آیند و به هم می‌پیوندند؛

آن جا که بر بلندترین قله‌های افراشته‌ی کوه‌ها، پرنده‌گان بال و پر می‌کشایند و می‌نشینند؛

آن جا که مرغان خوش‌الحان، درون آشیانه‌ها، در دل شاخسارها، نغمه می‌سرایند ...

همه را آفریدگار بزرگ جهان می‌داند ...

الف) این فرمایشات به کدام ویژگی خدولند اشاره دارد؟

ب) می‌دانی نام کتاب امام علی (ع) چیست؟

ج) چند کلمه‌ی جمع را که در متن بالا آمده است، در جاهای خالی زیر بنویس.

--	--	--	--	--

د) کلمه‌های تشدیددار متن را در قسمت‌های زیر بنویس.

--	--	--

www.mamplus.com

۴- ضرب‌المثل «بزرگی به عقل است، نه به سال» را در دو سطر توضیح بده.

۵- جدول «ایران» را پر کن.

۱. گفت و گوی صمیمانه

۱. نام کشور عزیزمان

۲. تهرانداز ماهر ایرانی

۳. همان باباست.

۶. آرش در جنگ ایران با فان خود را خدا کرد.

۵. مخالف غمگین

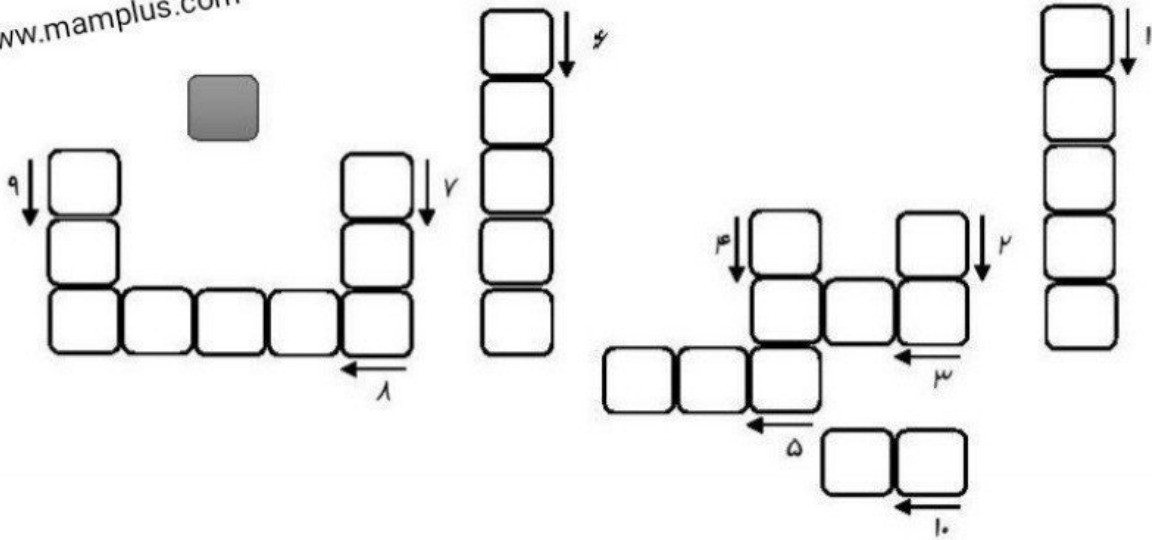
۱. جمع «طفل»

۷. را در دل خود هوی یک چند

۱۰. مادر ورزش‌ها

۹. نو مبارک.

www.mamplus.com

شهادای هسته‌ای

درس آزاد درس نهم

مسعود علیمحمدی استاد دانشگاه تهران و متولد همین شهر و دارنده اولین دکترای فیزیک از دانشگاه داخل ایران و از دانشمندان ارشد فناوری هسته‌ای ایران بود. او همراه وحید کریمی پور اولین دانشجوی پسادکترادر پژوهشگاه دانش‌های بنیادی بودند. تخصص اصلی او ذرات بنیادی، انرژی‌های بالا و کیهان‌شناسی بوده است و با مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات نیز طی سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ همکاری داشته‌اند و در دی ۱۳۸۸ بر اثر انفجار بمب کنترل از راه دور به شهادت رسیدند.

شهید مصطفی احمدی روشن متولد روستای سنگستان همدان بود ایشان دارای مدرک مهندسی مواد پلیمری و در زمان شهادت دانشجوی دکترای این دانشگاه و معاون بازرگانی سایت هسته‌ای نظنز بودند. شهید رضا قشقایی ۲۱ دی ۱۳۹۰ به همراه شهید احمدی روشن بر اثر بمب مغناطیسی به شهادت رسیدند.

شهید محسن فخری زاده (حسن محسنی)، اصالتاً از مهاباد اصفهان، متولد قم، دانشمند ارشد هسته‌ای و موشکی و سردار سپاه و استاد دانشگاه‌های امام حسین و مالک اشتر، معاون وزیر دفاع در سازمان پژوهش و نوآوری و جزو ۵۰۰ مرد قدرتمند جهان و به گفته‌ی دشمنان صندوقچه‌ی اسرار هسته‌ای و پدر بمب هسته‌ای بود که در ۷ آذر ۱۳۹۹ بر اثر عملیات انتحاری و اصابت مستقیم گلوله به افتخار شهادت نایل آمد.

درس آزاد فارسی پایه چهارم دبستان سما طراح: سمیرا ابوالقاسمی

درست و نادرست

۱. شهید احمدی روشن بر اثر اصابت مستقیم گلوله به شهادت رسید.
۲. پروفسور شهید فخری زاده یکی از ۵۰۰ مرد قدرتمند جهان و دانشمند هسته‌ای و موشکی بودند.
۳. پروفسور مسعود علیمحمدی اولین دارنده مدرک دکتری فیزیک در داخل کشور بود.

درک مطلب

۱. شهدای هسته‌ای ایران را که اسامی آنها در درس آمده است بنویسید.
۲. کدام دانشمند شهید صندوقچه‌ی اسرار هسته‌ای ایران است؟
۳. وظیفه‌ی شما دانش آموزان نسبت به خون ریخته شده‌ی این شهیدان عزیز چیست؟

دعوا سر لحاف ملا بود

مثل

در یک شب زمستانی سرد، ملانصرالدین خوابیده بود که یکباره سر و صدا از کوچه بلند شد. زن ملا به او گفت: «برو بیرون ببین چه خبر است؟» ملا گفت: «به ما چه!» زنش گفت: «پس همسایگی به چه درد می‌خورد؟» ملا لحافش را به دورش پیچید و به کوچه رفت. گویا دزدی به خانه‌ی یکی از همسایه‌ها رفته بود ولی صاحب خانه متوجه شده بود و نتوانسته بود چیزی از آن خانه بردارد. وقتی کوچه خلوت شد چشمش به ملا و لحافش افتاد و پیش خودش فکر کرد که از هیچی بهتر است. به طرف ملا دوید و لحاف او را برداشت و به سرعت رفت. وقتی زن ملا او را دید گفت: «چه خبر بود؟» ملا جواب داد: «هیچی دعوا سر لحاف من بود.»

این ضرب المثل وقتی به کار می‌رود که فردی در دعوایی که به او مربوط نبوده ضرر دیده یا در یک دعوای ساختگی مالی را از دست داده است.

درس هشتم

درس آزاد

شب یلدا

یکی از بزرگ‌ترین جشن‌های ما ایرانیان که هزار سال است با شکوه هر چه تمام آن را برگزار می‌کنیم، شب یلداست. این شب که طولانی‌ترین شب سال است به شب چله معروف است. در این شب افراد خانواده در خانه‌ی بزرگترهای فامیل مانند پدر بزرگ و مادر بزرگ جمع می‌شوند. داستان و قصه‌های قدیمی می‌گویند و می‌شنوند و لذت می‌برند. با خوردن آجیل و میوه‌های فصل مانند انار و هندوانه جشن را کامل می‌کنند. فال حافظ می‌گیرند و شاهنامه می‌خوانند. رسم زیبای دیدار یکدیگر در شب یلدا وقتی زیباتر می‌شود که با زیاده‌روی نکردن در مصرف خوراکی‌ها و تنقلات، بخشی از آن‌ها را به دست یتیمان و افراد بی‌بضاعت برسانیم و به آن‌ها کمک کنیم. وظیفه‌ی ما ایرانیان این است که این قبیل رسم‌ها را بهتر و بیشتر بشناسیم و به آن‌ها عمل کنیم و به دیگران هم بگوییم و یادآوری کنیم تا برای نسل‌های آینده این جشن باشکوه باقی بماند.

درس آزاد فارسی پایه چهارم دبستان سما طراح: سمیرا ابوالقاسمی

درست و نادرست

۱. شب یلدا کوتاه‌ترین شب سال است.
۲. یکی از سنت‌های شب یلدا این است که فال حافظ می‌گیریم.
۳. شب یلدا همان شب چله است.
۴. در شب یلدا به خانه‌ی بزرگترها می‌رویم.

درک مطلب

۱. یکی از بزرگ‌ترین جشن‌های ما ایرانیان در زمستان چه نام دارد؟
۲. در شب یلدا چه کتاب‌هایی خوانده می‌شود؟
۳. در شب یلدا چگونه به یاد فقیران هستیم؟

مثل

- معانی هر یک از ضرب‌المثل‌های زیر را به کمک خانواده خود پیدا کنید.
۱. جوینده یابنده است.
 ۲. دست بالای دست بسیار است.
 ۳. ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است.
 ۴. سحر خیز باش تا کامروا باشی.
 ۵. مشیت نمونه خروار است.
 ۶. موش تو سوراخ نمی‌رفت جارو به دمش می‌بست.
 ۷. فلانی را به ده راه نمی‌دادن سراغ کدخدا را می‌گرفت.

پسرم یک شعر به مناسبت شب یلدا پیدا کن و در این
صفحه بنویس و آن را حفظ کن.